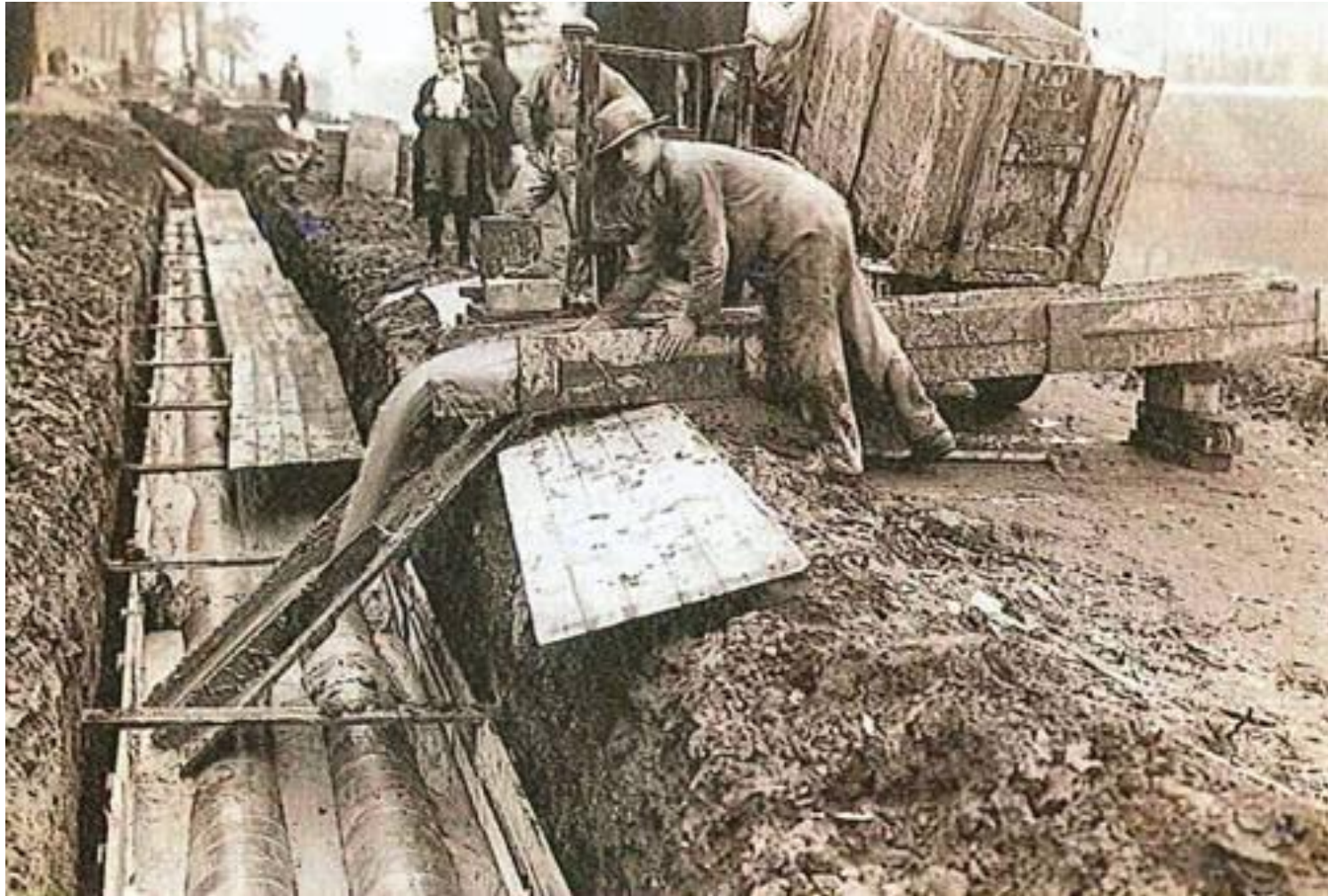

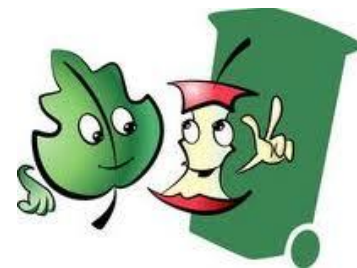
Wat komt er kijken warmtelevering?

Utrecht 1923 de techniek is al oud

**Maar bij het uitrollen van een
warmtenet komt meer kijken**

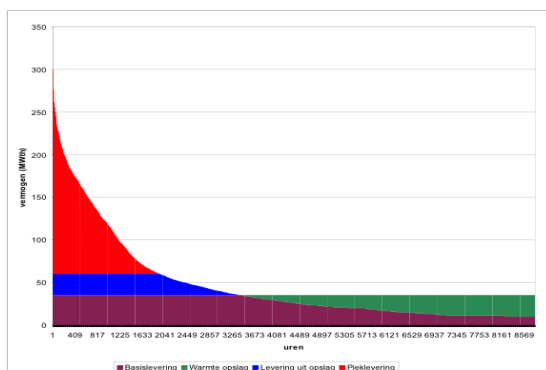
Warmtebronnen:

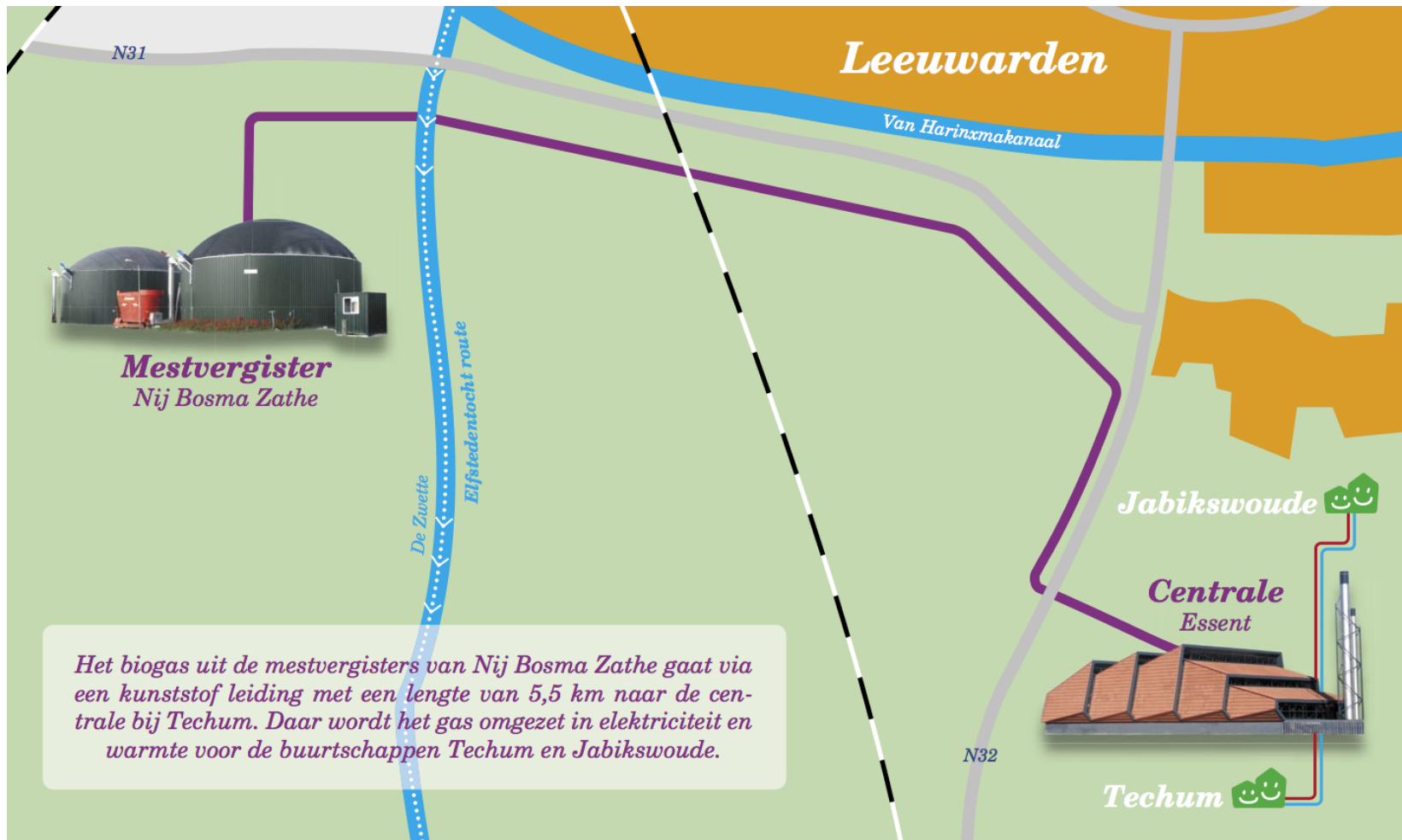
1. Warmte uit composteertunnel
2. Biogas uit vergister
3. Stoken van zeefsel en/of snoeihout

Potentiële afnemers:

1. Welke afnemers zitten in omgeving?
2. Hoeveel warmte verbruiken ze?
3. Op welke temperatuur is warmte nodig
4. Weersafhankelijk verbruik of voor proces?

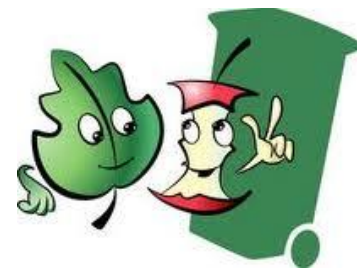

Meer afstand bij biogas mogelijk met transport ruw biogas

- Hoge warmteprijs voor woningen en kleinverbruikers aardgas(170.000 m³/a)
- Lagere warmteprijs maar grote afname per aansluiting bij grootverbruikers
- Gebouwverwarming kan met lage temperatuur, maar is weersafhankelijk
- voor tapwater minstens 70 graden i.v.m. legionella
- Industrie vaak hogere temperatuur, maar proceswarmte is ook 's zomers nodig

**Elke categorie afnemers
heeft eigen kenmerken**

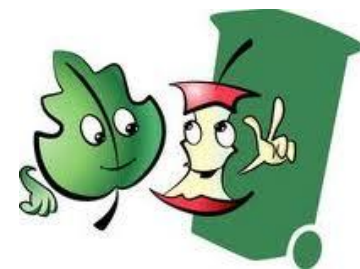

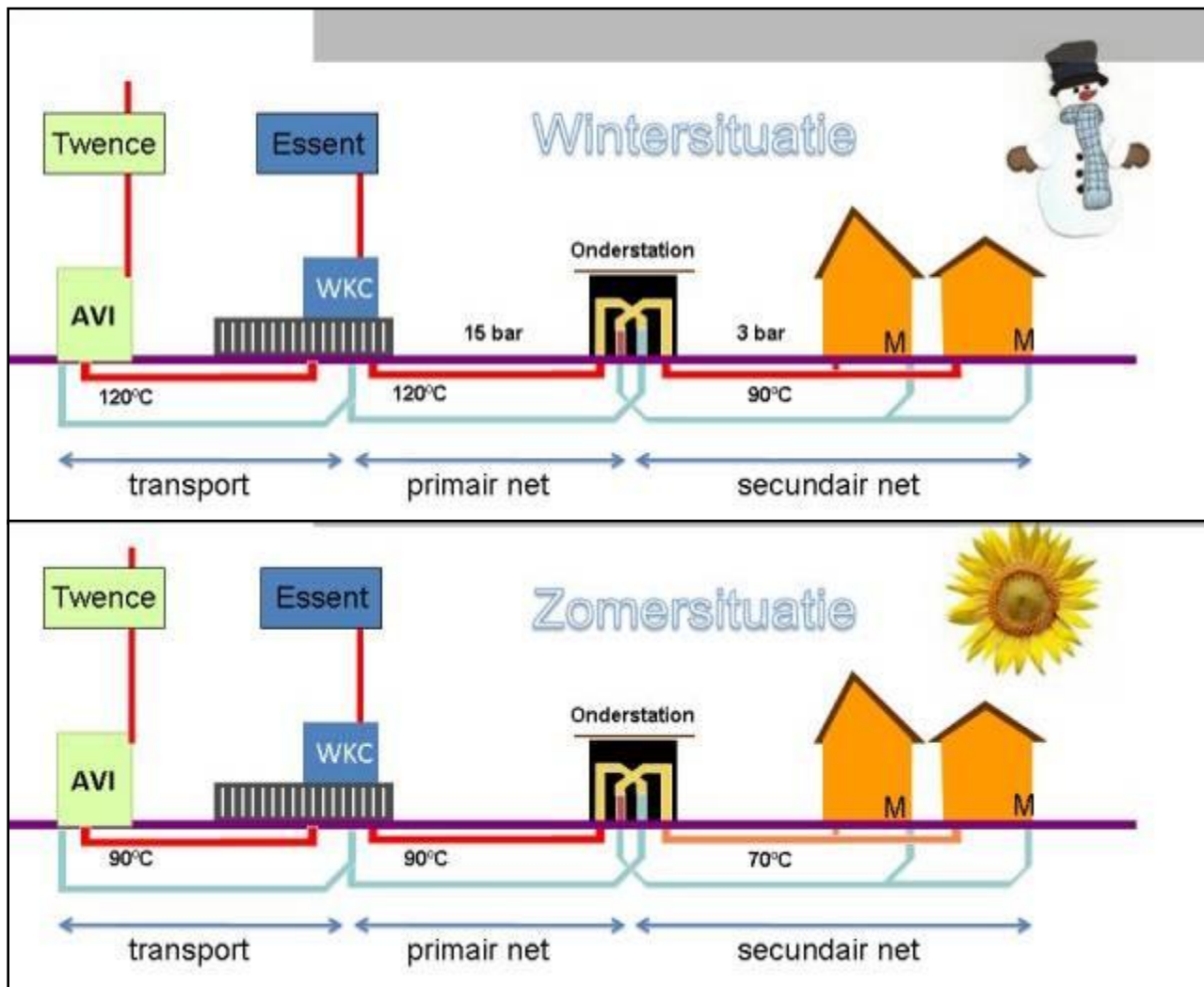
Absorptiekoelmachine: aandrijving warm water

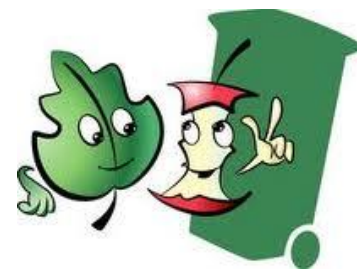
Kunststof koudenet
Ongeïsoleerde leidingen

Koelen met warmte

**Is er warmtenet in de buurt
en kun je daar aan leveren?**

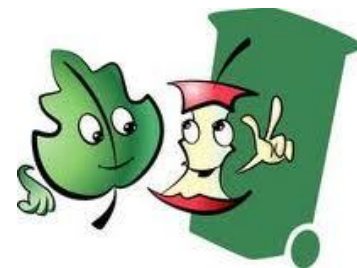
- Bepaling beschikbare warmte per maand
- Onderzoek naar potentiële afnemers
- Intentieverklaring met potentiële afnemers
- Haalbaarheidsonderzoek
- Afspraken over warmtetarief, verrekening, beheer, onderhoud, financiering, etc.
- Financiering en eventuele subsidies (EIA, provinciale en/of gemeentelijke steun)
- Tracé leiding, vergunning, KLIC-melding

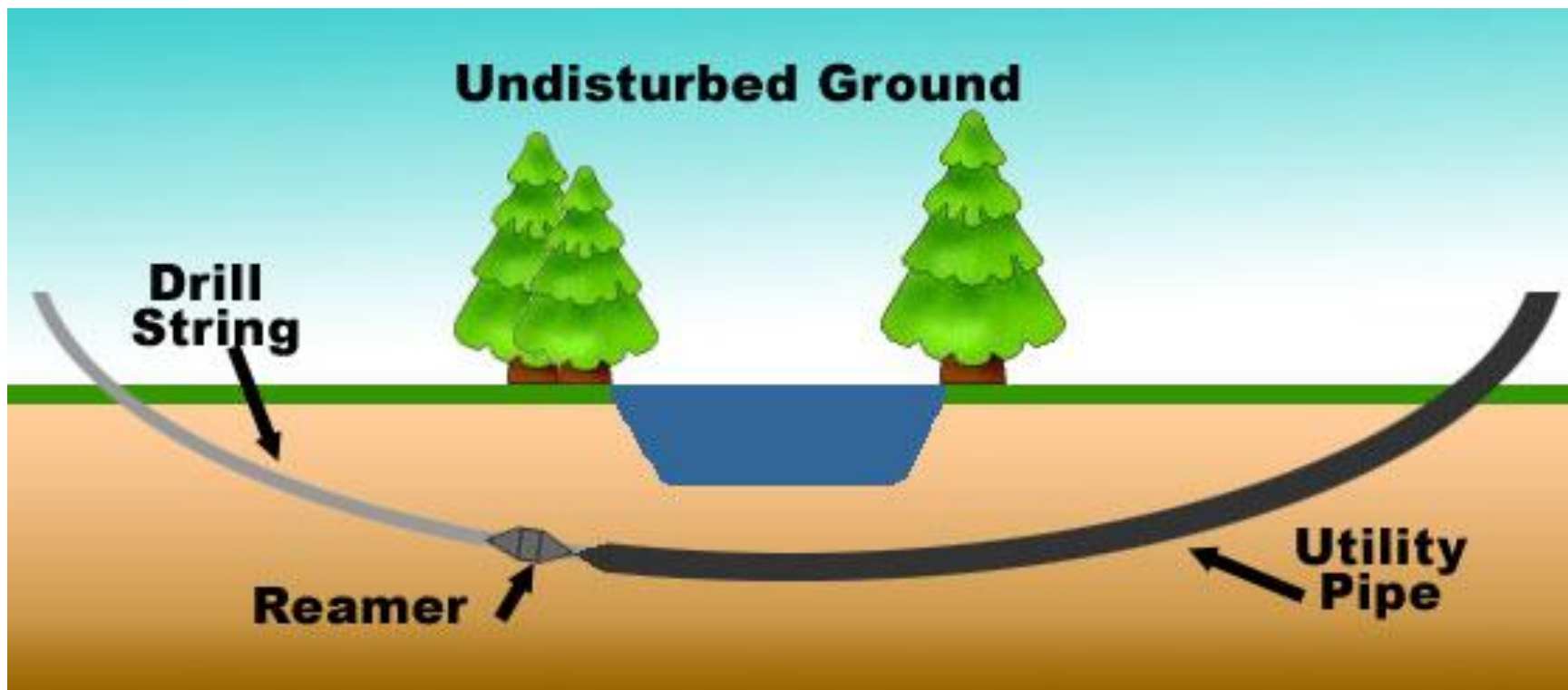
Stappen voordat de spa In de grond gaat

Warmte compostering opwaarderen met ht-warmtepomp

**Met gestuurde boring
obstakels overwinnen**

2011:

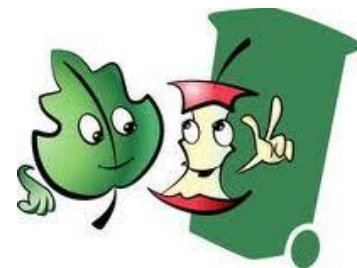
- duurzame elektriciteit uit biogas met warmtebonus voor WKK
- invoeding groen gas in aardgasnet

2012:

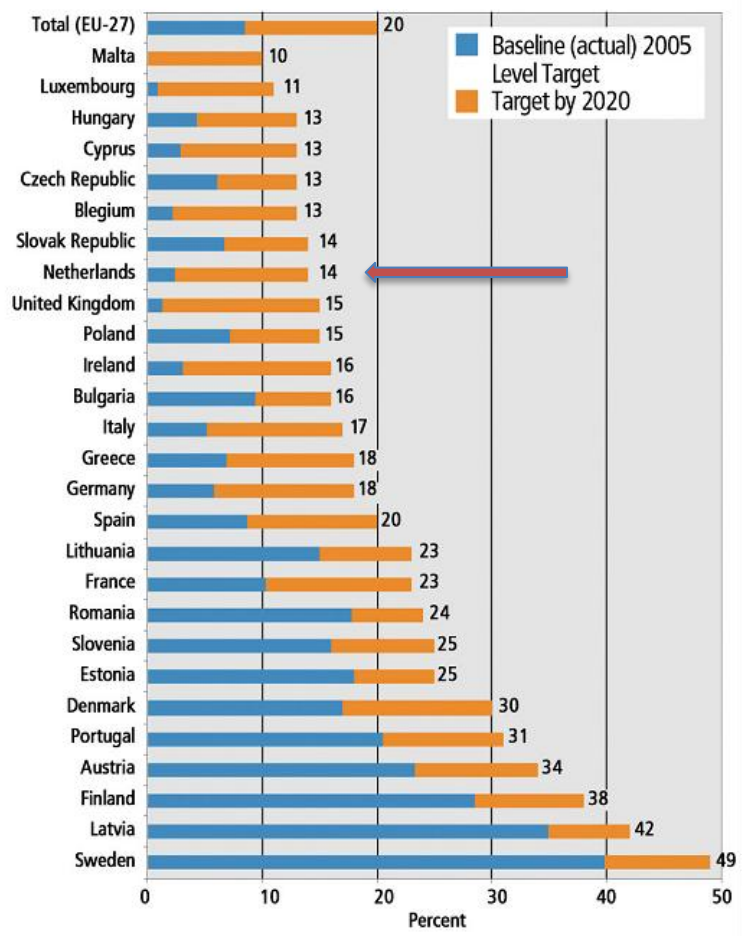
- duurzame elektriciteit
- groen gas
- duurzame warmte
- Ruw biogas in ketel, oven, etc.

**Steun voor duurzame
warmte in SDE+**

**Figure 15. EU Renewable Energy Targets:
Share of Final Energy by 2020**

**14% bruto eindverbruik NL in 2020 duurzaam
In 2010 bijna 4% duurzaam**

Bruto eindverbruik energie in NL:

Warmte	1.300 Petajoule
Elektriciteit	250
Transportbrandstof	600

12.000 MW
windparken
levert 35 PJ
elektriciteit

Duurzame warmte nodig voor afspraak EU 2020

Rendementen van opwekking elektriciteit is NIET vergelijkbaar met rendement hr-ketel of opwerking biogas naar groen gas:

- 1 kWh elektriciteit uit openbaar net geeft 0,56 kg CO₂ in centrales
- 1 m³ aardgas (= 8,8 kWh energie) geeft 1,78 kg CO₂

Alleen elektriciteit
gasmotor + ORC
-1,5 kg CO₂/m³

Warmtekracht
42% el. en 30% warmte
-1,8 kg CO₂/m³

Groen gas in
aardgasnet
-1,1 kg CO₂/m³

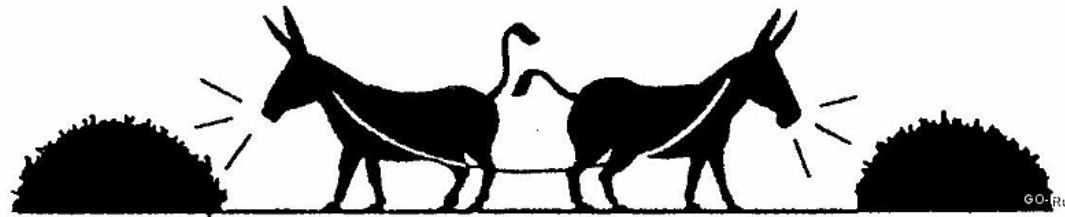
Effect op emissie van CO₂ per m³ ruw biogas van 6 kWh/m³

**Niet alleen duurzaam maar
ook CO₂-reductie is doel**

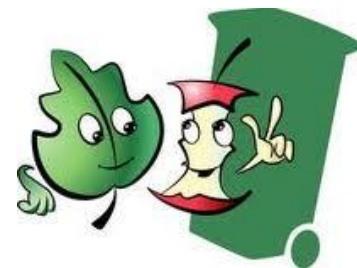

- 🏠 Zonder wil tot samenwerken is project gedoemd tot mislukking
- 🏠 Zoek ervaren partijen voor uitwerking van plannen
- 🏠 Bezoek samen bestaande projecten om ervaringen op te doen
- 🏠 Er komen altijd onverwachte problemen, maar met goede wil en creativiteit kom je tot oplossing

Samenwerking en kennis van zaken

www.biowkk.nl

24 mei excursie naar duurzaam warmtenet Lathen

- Aanleg warmtenet in bestaande bouw
- transport ruw biogas per pijp naar WKK in stadhuis
- Energiegenossenschaft met financiering Volksbank

**Kijk op onze website
voor meer informatie**

